

Հայտորոշիչ թեստ

Մաթեմատիկա

Դաս 40. Բազմապատկման հատկությունները:

1. Հաշվել արտադրյալները:

$$4 \cdot 2 \cdot 5 =$$

$$6 \cdot 7 \cdot 10 =$$

2. Հաշվել արտադրյալը՝ կիրառելով բազմապատկման տեղափոխական հատկությունը:

$$3 \cdot 7 \cdot 2 =$$

$$2 \cdot 6 \cdot 3 =$$

3. Լուծել խնդիրը:

Սոնան ունի 6 հատ 50 դրամանոց: Որքա՞ն դրամ ունի Սոնան:

ՄԱՅՐԵՆԻ 3

ԱՄՓՈՓԻՉ ԹԵՍ

Անուն, ազգանուն _____

Ամիս, ամսաթիվ _____

1. Լրացրու՞բացթողածտառերը:

Ջրույցը ամենահնարամիտ աղավնու մասինպ ատմում է, որ երբ Նոյի տապանը կանգ է առել Արարատ լեռան վրա, Նոյը մի ագռավ է բաց թողել, որ աշխարհից լուր բերի իրեն: Ագռավը թռել ու չի վերադարել: Հետո Նոյը մի աղավնի է բաց թողել, բայց աղավնուց առաջ արձակված ագռավը տգեղ է վարվել. հարձակվել է նրա վրա և կծել աղավնու լեզուն: Անլեզու աղավնին հնարը գտել է. Նա մի ճուղ է կտրել ու կտուցով բռնած՝ տարել Նոյին: Նոյը հասկացել է, որ ջուրն արեն ցամաքել է:

2. Ընտրի՞ր և գրի՞ր հոմանիշ բառերի 3 զույգ:

Երգել, վախ, փնտրել, հոտավետ, մտածել, արքա, խորհել, բարի, բուրավետ, որոնել, սարսափ

_____ - _____
_____ - _____
_____ - _____

3. Բաղադրիչները միացնելով՝ կազմի՞ր բառեր և գրի՞ր:

ա) քսան + յոթ - _____

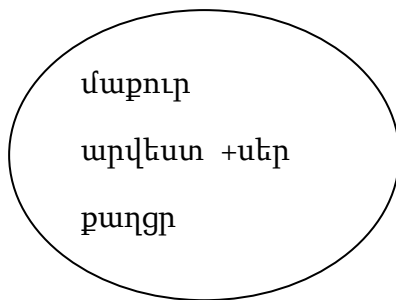
բ) կես + լուսին - _____

գ) ձու + ձև - _____

4. Առարկա ցույց տվող բառերի դիմաց գրի՞ր համապատասխան հարցերը:

Գոյականը	Հարցը
խաղալիք	
երեխաներ	
Սարգիս	
գյուղեր	

5. Կազմի՞ր բարդ բառեր՝ վերջին բաղադրիչ դարձնելով սեր- ը և գրի՞ր:

6. Գծով միացրո՞ւ առած –ասացվածքների սկիզբն ու վերջը:

Սարը սարին չի հանդիպի,

նա կուտի:

Գյուղ կանգնի

մարդը մարդուն կհանդիպի:

Թոկի երկարն է լավ

գերան կկոտրի:

Ով աշխատի

խոսքի կարճը:

7. Շարունակի՞ր պատմությունը՝ 3-5 նախադասությամբ, ներկայացնելով՝ ինչ արեց Նոյը, երբ ջուրը ցամաքեց:

Միջանկյալ շարժումը մասնավորապես ներքին արագացումը
բաց քաղաքի քաղաքում:

Մի քիմիական ռեակցիայի քիմիալ
մեքենայի մոլեկուլի կառուցումը էլեկտրոնային
հաշվարկ: Մոլեկուլի մոլեկուլային էլեկտրոնային?

Քիմիական ռեակցիայի:

Քիմիական ռեակցիայի մեքենայի մոլեկուլային
մոլեկուլային մեքենայի քիմիական ռեակցիայի

քիմիական ռեակցիայի քիմիական ռեակցիայի

քիմիական ռեակցիայի:

Քիմիական ռեակցիայի մեքենայի քիմիական ռեակցիայի:

արագացում:

Քիմիական ռեակցիայի քիմիական ռեակցիայի
քիմիական ռեակցիայի քիմիական ռեակցիայի
քիմիական ռեակցիայի քիմիական ռեակցիայի
քիմիական ռեակցիայի քիմիական ռեակցիայի

Ուսուցիչ՝ Փ. Խաչիկյան

Դասի պլան

Դասարան՝ 1-ին

Առարկա՝ մայրենի

Դասի թեմա՝ «ո, Ո» հնչյուն-տառի ուսուցում

Դասի տեսակը՝ նորնյութի հաղորդման դաս

Դասագիրք՝ «Այբբենարան» Լ. Տեր-Գրիգորյան, Ա. Քյուրքյան

Նպատակ՝

- ձևավորել ո, Ո հնչյուն-տառերը ճանաչելու, ո տառի հնչյունը մաքուր արտասանելու երեխաների կարողությունը,
- «ո, Ո» տառի անսխալ գրառում աշխատանքային տետրերում:
- Այբբենարանի համապատասխան էջի բառաշարքերի և բնագրի կարդալու կարողություն,
- կապակցված խոսք կառուցելու կարողության ձևավորում,

Վերջնարդյունք.

Կկարողանա՝

- մաքուր արտասանել Ո ո հնչյուն-տառը
- գրառել Ո ո հնչյուն-տառը անսխալ
- կապակցված խոսք կառուցել

Դասի ընթացքում կիրառվող մեթոդներ՝ «Մտագրոհ»

Զննական պարագաներ՝

Դասագիրք, «ոզնի» բառի համար նախատեսված քարտեր՝ 3 կապույտ և 2 կարմիր, տոնածառի նկարներ, մետաղալարեր, ավագ, մատիտներ:

Ներածական մաս(5-7ր)

Սկսել ուսուցչի ուղերձով.

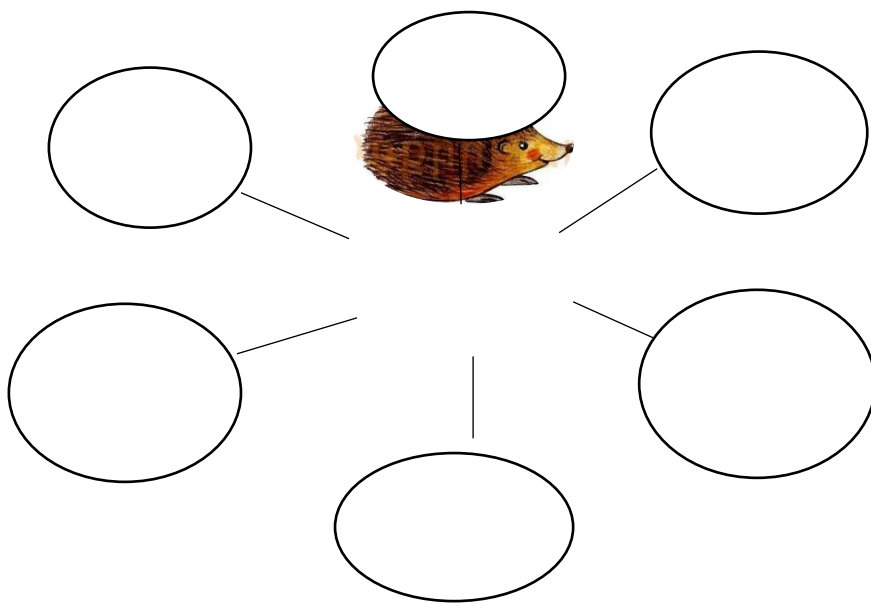
Բարև՝ սիրելի՛ երեխաներ: Այսօր սովորելու ենք միատառ, որը և տառի նման բառասկզբում մեկից ավելի հնչյունի նշան է, իսկ բառամիջում ուր առավերջում՝ մեկ հնչյունի...

Մեզ հյուր կգա մի կենդանի, որի անվանումը սկսվում է այդ տառով:

Ուղերձից հետո կարդալ հանելուկ և երեխաներին ասել, որպեսզի գուշակեն, թե որկենդանու մասին է խոսքը:

Մարմնիս վրա, ահա, տես
Սուր-սուր փշեր ունեմ ես.
Միակ հյուրն եմ դաշտերի,
Եվ թշնամին օձերի:
/Ոզնի/

Գուշակելուց հետո անցկացնել «մտագրոհ»: Երեխաներին հնարավորություն տալ ազատ խոսելու, պատմելու ոզնու մասին իրենց ունեցած տեղեկությունների մասին և այդ ամենը գրառել մտագրոհի համար նախատեսված շրջաններում:

Շրջանները լրացնելուց հետո ուսուցիչը լրացուցիչ տեղեկություններ է հաղորդում ոզնու մասին:

Հիմնական մաս (30ր)

1. Բառի հնչյունային վերլուծություն

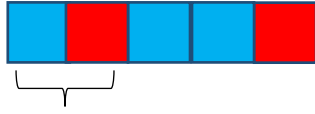
Գրել «ոզնի» բառը գրատախտակին:

Ուսուցիչ - Այժմ տեսնենք, թե քանի՞ հնչյուն կա «ոզնի» բառի մեջ:

Նախօրոք պատրաստել թուղթ, որի վրազ ծված են իրար հաջորդող վանդակներ: Թղթի վրա գծվածվ անդակների քանակը պետք է լինի ճիշտ այնքան, որքան «ոզնի» բառի հնչյունների քանակն է:

-Արտասանել «ոզնի» բառը, հետո նորից արտասանել հնչույթ առ հնչույթ՝ վ օ զ ն ի և յուրաքանչյուր ընչույթն արտաբերելիս մի քարտ տեղադրել համապատասխան

վանդակում: Ընդ որում, եթե բաղաձայն է՝ կապույտ, եթե ձայնավոր է՝ կարմիր:
Վանդակներն ընդունում են հետևյալ տեսքը:

n q ն ի

Երեխաների ուշադրությունը հրավիրում ենք «ոզնի» բառին:

Ուսուցչուհի -Ուշադիր լսե՛ք: «Ոզնի» բառի առաջին երկու հնչյունները գրվում են մեկ տառով, որն էլ «ոզնի» բառի սկզբնատառն է: Այն հնչում է այսպես. **վօ**, ստացվում է,որ **n**-ն երկու լինչյունի նշան է:

Ուսուցիչ -Երեխանե՛ր, այժմ ասացեք բառեր, որոնք սկսվում են n տառով,

-Երեխանե՛ր, ասացեք բառեր, որոնց բառամիջում լսում եք վօ, սակայն գրում n: (Լսել սովորողների պատասխանները՝ ողկույզ, ոզնի, ոսկոր, ոստիկան, շող, լոր, ոսկի և այլն):

1.Աշխատանք դասագրքով

Սովորողներն ուսուցչի օգնությամբ վերարտադրում են թեմատիկ նկարի բովանդակությունը, որից հետո սկսում են կարդալ դասագրքի բառերը և երեխաների ուշադրությունը հրավիրել կարդացած բառերում n-ի դիրքին:

Այս ամենից հետո կարդում են բնագիրը, կարդալուց հետո երեխաներին տրվում է հարց.

-Արդյո՞ք նման էր ձեր հյուսած պատմությունը և բնագիրը, որը կարդացինք:

Համեմատականներ անցկացնելուց հետո կատարվում է գրուսուցում:

Տիզկույտդադար.

- ✚ «Բարի այծ- Չար այծ» վարժությունը – երկու ձեռքերի ցուցամատն ու միջամատը բացած պահում ենք մնացածը ծալում ենք (բարի այծիկ), բոլոր մատները փակում ենք ցուցամատը և ճկույթն ենք բացում (չար այծիկ):Կատարել նույն վարժությունը մի ձեռքով ցույց տալ «Բարի այծ», մյուս ձեռքով «չար այծ»:
- ✚ Ձեռքի ավերը դեմ դիմաց պահել, աջը բռունցք անել: Փոխել ձախը բռունցք անել, աջը բացել...մի քանի անգամ կատարել:
- ✚ Ձեռքերը բացել, ավերը դեմ դիմաց պահած:Նախ ցուցամատով ենք բարևում բութ մատին (ծայրերը հպում ենք իրար), ապա իջամատով, հետո մատնեմատով, հետո ճկույթով.հետ ենք գալիս նույն կերպով:
- ✚ Նախորդ ի մի քիչ բարդ տարբերակ՝ մի ձեռքով ցուցամատից ենք սկսում բարևել, մյուս ձեռքով ճկույթից))))))

1. Աշխատանք տետրում

Ուսուցիչը ցուցադրում է ձեռագիր **n** փոքրատառը և մեծատառը՝ խոսելով տառերի մասին, համեմատելով ծանոթ տառերի հետ և այլն: Աշակերտները տառերը գրում են օդում, սեղանին, ավազին և այլն: Աշխատանքն ավարտուց հետո սկսում են աշխատել աշխատանքային տետրերում՝ մոտավորապես 5-7րոպե:

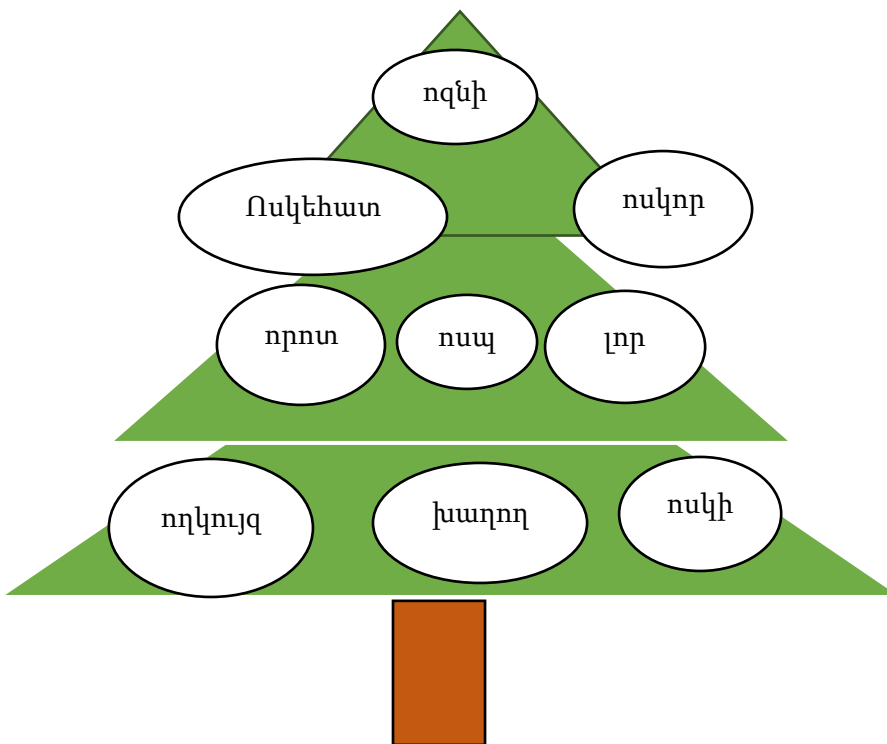
Ամփոփում (7ր)

Խմբային աշխատանք.

Դասագրքի համապատասխան էջում զետեղված բառերի բազմակի ընթերցումից հետո այդ բառերը դասակարգելու նպատակով, ինչպես նաև սովորողների մեջ համագործակցային կարողություններ զարգացնելու նպատակով կարելի է նրանց բաժանել խմբերի: Այնուհետև գրատախտակին գրել հետևյալ բառերը. **Ոսկան, շող, ոսկոր**: Այդ բառերը կլինեն ուղեցույց բառեր. բառ, որտեղ **ո** տառը գրվում է բառասկզբում և հնչում **վ օ (Ոսկան)**, բառ, որտեղ **ո** տառը գրվում է բառամիջում և հնչում է **օ (շող)**, բառ որտեղ **ո** տառը գրվում է բառասկզբում և բառամիջում՝ մի դեպքում հնչելով **վօ**, մյուս դեպքում՝ **օ (ոսկոր)**: Իսկ առաջադրանքը հետևյալն է.

Յուրաքանչյուր խմբի տրվում է 1 եղևնու նկար, որի վրա կախված են խաղալիքներ և վրան գրված բառեր: Երեխաներին հանձնարարվում է գունավորել խաղալիքները հետևյալ մոտեցմամբ.

- ✚ **ո**-ն միայն բառասկզբում է, ինչպես Ոսկան բառում- **կարմիր**,
- ✚ **ո**-ն միայն բառամիջում է, ինչպես շող բառում- **կանաչ**,
- ✚ **ո**-ն բառասկզբում է, և բառամիջում, ինչպես ոսկոր բառում- **կապույտ**:

Այս ամենից հետո ամփոփել ամբողջ դասի ընթացքում կատարած աշխատանքները:

-Երեխանե՛ր, ո՞ր հնչյուն-տառը սովորեցինք այսօր:

-Ի՞նչ նոր բան սովորեցինք:

-Ի՞նչը ձեզ հետաքրքրեց:

Տնային աշխատանք:

SZS

<https://forms.gle/bQdVy3HQKi4LSLYJ7>

Ամփոփիչ հարցաթերթ

Ամիս, ամսաթիվ

14.07.

Դպրոցի անվանում Շուշի - Ներսիսյանի անվան Մանկապարտեզ
Ուսուցչի անուն, ազգանուն Վահագնյան Գրիգորի

1. ՀՀ -ում հաշմանդամություն ունեցող անձանց կրթության իրավունքի ճանաչումը ամրագրված է .

- 1. ՀՀ սահմանադրությամբ
- 2. ՀՀ Հանրակրթության մասին օրենքով
- 3. Հանրակրթության պետական չափորոշիչով

2. Երբ դասարանում սովորում է կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող սովորող ապա .

1. Դասարանի սովորողներին պետք չէ տեղեկացնել դասարանում երեխայի հաշմանդամության և անհատական առանձնահատկությունների մասին

2. Անհրաժեշտ է դասարանի սովորողներին տեղեկացնել դասարանում երեխայի հաշմանդամության և անհատական առանձնահատկությունների մասին

3. Անհրաժեշտ է ծնողի թույլտվությունը ստանալուց հետո տեղեկացնել դասարանում երեխայի հաշմանդամության և անհատական առանձնահատկությունների մասին

3. Նշվածներից ո՞րն է ներառական կրթության հարնդհանուր սկզբունքներից

- 1. Ներառական կրթությունը ենթադրում է համակարգի, ոչ թե սովորողի հարմարեցում
- 2. Ներառական կրթությունը ենթադրում է սովորողի հարմարեցում դասապրոցեսին
- 3. Ներառական կրթությունը ենթադրում է է սովորողի, ոչ թե երեխայի հարմարեցում

4. Նշիր ուսուցման գործընթացի շղթան

- 1. Պլանավորում, իրականացում, բարելավում
- 2. Պլանավորում, իրականացում, բարելավում, վերլուծություն
- 3. Պլանավորում, իրականացում, վերլուծություն

5. Իրականացնելով ներառական կրթություն հաշմանդամություն ունեցող անձանց մասին, որ կազմակերպության կոնվեկցիայում ամրագրված պարտականությունն է կատարում Հայաստանի հանրապետությունը

- 1. ՄԱԿ
- 2. Եվրոխորհուրդ
- 3. ՅՈՒՆԵՍԿՈ

6. Երեխայի կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիքի դպրոցական մակարդակի գնահատման արդյունքների ամփոփման առավելագույնը որքան ժակետում է աջակցության խումբը ծնողի մասնակցությամբ մշակում ԱՈՒՊ

- 1. 5 օրյա ժամկետում
- 2. 15 օրյա ժամկետում
- 3. 30 օրյա ժամկետում

7. Կրթության կազմակերպման մանկավարժահոգեբանական աջակցության ինչպիսի համակարգ է գործում ՀՀ-ում

1. Քառաստիճան
- ✓ 2. Եռաստիճան
3. Անկախ համակարգ

8. Ովքե՞ր են անհատական ուսացման պլանի մշակման և իրականացման մասնակիցները:

1. Ծնող, դասղեկ, հատուկ մանկավարժ, հոգեբան
- ✗ 2. Դասղեկ, հատուկ մանկավարժ, հոգեբան, առարկայական ուսուցիչներ
- ✓ 3. Ծնող, դասղեկ, հատուկ մանկավարժ, հոգեբան, առարկայական ուսուցիչներ

9. Ովքեր կարող են լինել բազմամասնագիտական թիմի անդամներ

1. Ուսուցիչ, հատուկ մանկավարժ, լոգոպեդ
2. Լոգոպետ, ուսուցչի օգնական, հատուկ մանկավարժ
- ✓ 3. Հատուկ մանկավարժ, հոգեբան, լոգոպեդ, ուսուցչի օգնական, սոցիալական մանկավարժ

10. Նշվածներից ո՞րն է զարգացման նյարդաբանական վարքային խանգարում, որը դրսևորվում է այնպիսի ախտանիշներով, ինչպիսիք է ուշադրության կենտրոնացման խնդիրը և իմպուլսի վերահսկման դժվարությունները.

1. Աուտիզմ
- ✓ 2. Հիերակտիվություն
3. Դիսկալկուլիա

11. Նշվածներից ո՞րն է զարգացման նյարդաբանական խանգարում, որը բնութագրում է կարդալու կարողության դժվարությամբ, որն էլ խանգարում է երեխայի բառապաշարի հարստացմանն ու գիտլիքների ձեռքբերմանը.

1. Աուտիզմ
2. Դիսգրաֆիա
- ✓ 3. Դիսլեքսիա

12. Նշվածներից ո՞րն է գրելու կայունությունը տիրապետելու կայուն դժվարություն, որի ժամանակ դրսևորվում են կայուն բնույթի յուրատիպ սխալներ.

1. Աուտիզմ
- ✓ 2. Դիսգրաֆիա
3. Դիսլեքսիա

Handwritten signatures

կետ 1/

ա/ շրջանավարտներին ներկայացվող պահանջները՝ ըստ քննական աստիճանների և ըստ կրթական աստիճանների ուսումնառության ակնկալվող վերջնարդյունքներ, ուսումնական բնագավառները, դրանց բովանդակությանը ներկայացվող պահանջները, հանրակրթական հիմնական ծրագրերի բովանդակության պարտադիր նվազագույնը, ուսումնական պլանի և առարկայացանկերի ձևավորման հիմնական սկզբունքները, սովորողների գնահատման ձևերը:

բ/ Հանրակրթական հիմնական ծրագրերի բովանդակության նվազագույնը ծավալը, տարրական, հիմնական և միջնակարգ հանրակրթական ծրագրերի շրջանավարտներին ներկայացվող ընդհանրական պահանջները և սովորողների գնահատման համակարգը:

✓ գ/ շրջանավարտներին ներկայացվող որակական պահանջները՝ ըստ կրթական աստիճանների (կարողունակություններ (կոմպետենցիաներ) և ըստ կրթական աստիճանների ուսումնառության ակնկալվող վերջնարդյունքներ), ուսումնական բնագավառները, դրանց բովանդակությանը ներկայացվող պահանջները, հանրակրթական հիմնական ծրագրերի բովանդակության պարտադիր նվազագույնը, ուսումնական պլանի և առարկայացանկերի ձևավորման հիմնական սկզբունքները, սովորողների գնահատման ձևերը, սանդղակը, հաշվառման կարգը:

3. Հերթական ատեստավորման ենթակա ուսուցիչը ո՞ր մարմնի միջոցների հաշվին է նախապես անցնում պարտադիր վերապատրաստում: Հանրակրթության մասին ՀՀ օրենք, հոդված 26. մաս 7

✓ ա/ Պետական ուսումնական հաստատության:

բ/ Կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմնի:

գ/ ՀՀ կառավարության:

դ/ Պետական լիազորված մարմնի:

4. Հերթական ատեստավորման ենթակա ուսուցիչը ե՞րբ է տեղեկացվում փաստաթղթային ատեստավորման անցկացման ժամկետի մասին: Հանրակրթության մասին ՀՀ օրենք, հոդված 26. մաս 6

ա/ ոչ ուշ, քան մեկ ամիս առաջ:

✓ բ/ ոչ ուշ, քան երեք ամիս առաջ:

գ/ ոչ ուշ, քան երկու ամիս առաջ:

դ/ ոչ ուշ, քան հինգ ամիս առաջ:

5. Ուսուցիչը հերթական ատեստավորման արդյունքները ի՞նչ պես կարող է բողոքարկել:

/<Հանրակրթության մասին> ՀՀ օրենք, հոդված 26, մաս 14/:

ա/ Դատական կարգով:

✓ բ/ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգի համաձայն:

գ/ Կրթության կառավարման պետական լիազորված մարմնի հաստատած կարգի համաձայն:

դ/ Լիազորված մարմնի հաստատած կարգով:

6. Հանրակրթության պետական չափորոշի պահանջները պարտադիր են

ա/ հանրակրթական տարրական և այլընտրանքային ծրագրերի, այդ թվում՝ առարկայական ծրագրերի, ուսումնական պլանների, դասագրքերի և ուսումնական գործընթացին առնչվող այլ ուսումնական նյութերի համար:

բ/ հանրակրթական միջնակարգ ծրագրերի, այդ թվում՝ առարկայական ծրագրերի, ուսումնական պլանների և ուսումնական գործընթացի բովանդակությանն առնչվող այլ ուսումնական նյութերի համար:

✓ գ/ հանրակրթական հիմնական և այլընտրանքային ծրագրերի, այդ թվում՝ առարկայական ծրագրերի,

- ա/ սկսած 5-րդ դասարանի առաջին կիսամյակից:
- բ/ սկսած 6-րդ դասարանի երկրորդ կիսամյակից:
- գ/ սկսած 6-րդ դասարանի առաջին կիսամյակից:
- ✓ դ/ սկսած 5-րդ դասարանի երկրորդ կիսամյակից:
- 10. Ձևավորող (ուսուցանող) գնահատման մեթոդներն ու ձևաչափն ընտրում է՝
- ա/ հանրակրթական ուսումնական հաստատության կառավարման խորհուրդը:
- բ/ հանրակրթական ուսումնական հաստատության տնօրենը:
- ✓ գ/ հանրակրթական ուսումնական հաստատության տնօրենի ուսումնական գծով տեղակալը:
- դ/ հանրակրթական ուսումնական հաստատության տնօրենի ուսումնական գծով տեղակալը:
- 11. Տարեկան քանի՞ ուսումնական նախագիծ պետք է իրականացնի աշակերտը:
- ✓ ա/ 7-12-րդ դասարաններում յուրաքանչյուր աշակերտ տարեկան իրականացնում է առնվազն մեկ ուսումնական նախագիծ՝ իր ընտրած առարկայից կամ առարկաներից:
- բ/ 7-12-րդ դասարաններում յուրաքանչյուր աշակերտ տարեկան իրականացնում է մեկ ուսումնական նախագիծ՝ իր ընտրած առարկաներից:
- գ/ 5-12-րդ դասարաններում յուրաքանչյուր աշակերտ տարեկան իրականացնում է մեկ ուսումնական նախագիծ՝ իր ընտրած առարկայից:
- դ/ 5-12-րդ դասարաններում յուրաքանչյուր աշակերտ տարեկան իրականացնում է առնվազն մեկ կամ իր ցանկության դեպքում՝ երկու ուսումնական նախագիծ՝ իր ընտրած առարկայից կամ առարկաներից:

12. 4-րդ դասարանում իրականացվում է ամփոփիչ գնահատում՝

- ✓ ա/ բնութագրման միջոցով:
- բ/ երաշխավորման միջոցով:
- դ/ ամփոփման միջոցով:
- դ/ միավորային գնահատման միջոցով:
- 13. Քանի՞ տարի ժամկետով է տրվում կամավոր ատեստավորումն անցած ուսուցիչների հավելավճարը
- ✓ ա/ 5 տարի
- բ/ 3 տարի :
- դ/ աշխատած ողջ ժամանակահատվածում:
- 14. Կամավոր ատեստավորման հավելավճարը դպրոցից դպրոց տեղափոխման արդյունքում պահպանվում է
- ա/ ՈՉ
- ✓ բ/ Այո
- դ/ Միայն նոր ատեստավորումից հետո
- դ/ Մասնակի
- 15. Ովքե՞ր են ուսումնական հաստատությունում կրթական գործընթացի մասնակիցները

*Ասվարյան
Յուշ
ուսուցիչներ, խորհրդակցության անդամներ, ծնողներ, ընտանիքներ
Ծրագրի ծածկագրերով, վարչական*

16. Գրե՛ք միջնակարգ կրթության կարողունակություններն

- 1. Երկրաչափ
- 2. Ամբիոպեդ սովորելը
- 3. Ինտերնետ և հեռու
- 5. Բնագիտություն և ցեղասպանություն
- 6. Ծրագրերի իրականացումը և մեղքեր
- 7. Կրթության մեթոդաբանություն և ինտեգրացիոն մոդել